

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

**INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA**

**CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE**

**TOM LIX – ZESZYT 1
2007**

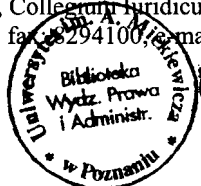
POZNAŃ 2007

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski (przewodniczący), Hubert Izdebski, Artur Korobowicz, Krzysztof Krasowski, Adam Lityński, Dorota Malec, Jacek Matuszewski, Józef Méléze-Modrzejewski, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Michał Pietrzak, Zygfryd Rymaszewski, Janusz Sondel, Katarzyna Sójka-Zielińska, Waław Uruszczak, Maria Zabłocka

Na język angielski tłumaczyła Iwona Grenda
Na język francuski tłumaczył Waław Uruszczak

Adres redakcji:
ul. Św. Marcin 90, Collegium Juridicum, 61-809 Poznań
tel. (061) 8294-208, fax (061) 8294100, e-mail: cph@amu.edu.pl

Gz. 108

Copyright © by Wydział Prawa i Administracji UAM w Poznaniu, 2007
Copyright © by Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o., 2007

Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o.
61-701 Poznań, ul. Fredry 8
Dział handlowy: tel. 0 (prefiks) 61 852-38-44
Sekretariat: tel. 0 (prefiks) 61 852-66-05; faks 0 (prefiks) 61 853-80-75
e-mail: wydawnictwo@wydawnictwo-poznanskie.pl
<http://www.wydawnictwo-poznanskie.pl>

ISSN 0070-2471

Druk: WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
ul. Przemysłowa 13, 62-030 Luboń, tel. 061 899 49 49 (do -52), fax 061 813 93 31
e-mail: biuro@uni-druk.pl, www.unidruk.poznan.pl

SPIS TREŚCI – CONTENTS – TABLE DES MATIÈRES

Tom LIX – Zeszyt 1

I. ROZPRAWY – ARTICLES

Joachim B a h l c k e, Śląsk jako przedmiot badań stanowych. Tradycje i perspektywy badawcze w historiografii niemieckiej, polskiej i czeskiej	9
<i>Silesia as a Subject of Research into the Medieval Three Estates: Traditions and Prospects in German, Polish and Czech Historiography</i>	31
<i>La Silésie dans la recherche sur les états. Traditions et perspectives de l'historiographie allemande, polonaise et tchèque</i>	32
Wojciech O r g a n i ś c i a k, Poglądy Wincentego Skrzetuskiego na prawo	33
<i>Wincenty Skrzetuski's Attitudes to Law</i>	50
<i>Les opinions de Wincenty Skrzetuski sur le droit</i>	50
Stanisław W i e c h, Urząd generał-gubernatora w Rosji i w Królestwie Polskim	51
<i>The Office of General-Governor in Russia and the Kingdom of Poland</i>	85
<i>L'office du général-gouverneur dans la Russie et dans le Royaume de Pologne au XIXe siècle</i>	86
Małgorzata M a t e r n i a k-P a w ł o w s k a, Sądy Królewsko-Polskie (1917-1918)	87
<i>Poland's King's Courts (1917-1918)</i>	110
<i>Les «Tribunaux Royaux-Polonais» (1917-1918)</i>	111
Adam L i t y Ń s k i, O pojmowaniu praworządności socjalistycznej w Polsce Ludowej	113
<i>On the Construction of Socialist Law and Order in the Polish People's Republic</i>	128
<i>Du concept de la légalité socialiste en Pologne Populaire</i>	128
Marcin Ł y s k o, Kolegia karno-administracyjne w walce z Kościołem katolickim w Polsce (1956-1970)	129
<i>Lower Instance Courts and the Catholic Church in Poland in 1956-1970</i>	153
<i>Les organes de juridiction pénale administrative dans la lutte avec l'Eglise Catholique en Pologne de l'an 1956 jusqu'au 1970</i>	153

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY – MISCELLANEA – MISCELLES

Jacek W i e w i o r o w s k i, <i>Officium ducis</i> w cesarstwie wschodniorzymskim	155
Tomasz P a l m i r s k i, Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez zwierzęta według <i>edictum de feris</i>	173
Arkadiusz L a c h, O korzystaniu z instytucji świadka koronnego do zwalczania terroryzmu w Irlandii Północnej	187
Krzysztof K r a s o w s k i, Zbiory polskie Archiwum Instytutu Hoovera na Uniwersytecie Stanforda w Kalifornii	199
Adam R e d z i k, Antoni Peretiatkowicz jako profesor Uniwersytetu Lwowskiego (1918-1919)	205

III. Z DZIEJÓW NAUKI HISTORII PRAWA – *FROM THE HISTORY OF LAW*
– *SCIENCE JURIDIQUE: HISTOIRE DE LA RECHERCHE*

Alexander von Brünneck, Wydział Prawa Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą w latach 1506-1811	209
<i>The Faculty of Law at Viadrina University in Frankfurt (Oder) between 1506-1811</i>	231
<i>La Faculté de Droit de l'Université Viadrina à Francfort-sur-l'Oder dans les années 1506-1811</i>	232

IV. ROZMOWY W REDAKCJI – *CONVERSATIONS IN THE EDITORIAL OFFICE*
– *CONVERSATIONS DANS LA REDACTION*

Z profesorem Zygfrydem Rymaszewskim rozmawia Henryk Olszewski	233
---	-----

V. POLEMIKA – *POLEMIC – POLEMIQUE*

Paulina Świącicka, Głos w dyskusji nad procesem Jezusa. Odpowiedź na artykuł recenzyjny W. Bejdy i M. Jończy, <i>Quod homines credere volunt, id facile credunt</i>	247
---	-----

VI. ARTYKUŁY RECENZYJNE – *CRITICAL REVIEWS – ARTICLES CRITIQUES*

Jacek Małuszewski, Czy podręcznik powinien być słuszny czy raczej dobry? W związku z pracą Mariana Kallasa, <i>Historia ustroju Polski</i> , 2005	285
Andrzej Rogoń, Osobowy skład wojskowego wymiaru sprawiedliwości. Uwagi o książce Krzysztofa Szwagrzyka, <i>Prawnicy czasów bezprawia. Sędziowie i prokuratorzy wojskowi w Polsce 1944-1956</i> , 2005	317

VII. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE – *REVIEWS AND CRITICAL NOTES*
– *COMPTEs RENDUS ET NOTES CRITIQUES*

Marek Kuryłowicz, <i>Prawa antyczne. Wykłady z historii najstarszych praw świata</i> , 2006 (Anna Pikułska-Radomska)	331
Luigi Garofalo, <i>Studi sulla sacertà</i> , 2005 (Wojciech Dajczak)	333
Kazimierz Orzechowski, <i>Historia ustroju Śląska 1202-1740</i> , 2006 (Henryk Olszewski)	335
<i>Historische Schlesienforschung. Methoden, Themen und Perspektiven zwischen traditioneller Landesgeschichte und moderner Kulturwissenschaft</i> . Hrsg. von Joachim Bahlcke, 2005 (Kazimierz Orzechowski)	338
Thomas Kantzow, <i>Pomerania. Kronika Pomorska z XVI w. T. I-II</i> , 2005 (Jerzy Walachowicz)	341
Lothar Wickert, <i>Theodor Mommsen. Eine Biographie in vier Bänden</i> , 2006 (Henryk Olszewski)	348
<i>Aufbrüche in die Moderne. Frühparlamentarismus zwischen altständischer Ordnung und monarchischem Konstitutionalismus 1750-1850. Schlesien – Deutschland – Mitteleuropa</i> . Hrsg. von Roland Gehrke, 2005 (Marian J. Ptak)	349
<i>Profesorowie prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego</i> . Pod red. Antoniego Dębińskiego, Wojciecha S. Staszewskiego, Moniki Wójcik, 2006 (Henryk Olszewski)	350
Russel Kirk, <i>Przyszłość konserwatyzmu</i> , 2005 (Wojciech Brzozowski)	353
John M. Kelly, <i>Historia zachodniej teorii państwa</i> . Oprac. Bogdan Szlachta, 2006 (Łukasz Machaj)	356
<i>Prace poświęcone pamięci Adama Uruszczyka</i> . Pod red. Jana Halberdy, Anny Karabowicz, Kazimierza Korusa, 2006 (Maksymilian Stanulewicz)	363

VIII. IN MEMORIAM

Edward Szymoszek 1942-2006 (Rafał Wojciechowski)	369
--	-----

IX. KRONIKA – CHRONICLE – CHRONIQUE

Wyróżnienie polskich historyków prawa (Henryk Olszewski)	373
Jubileusz Profesora Gerarda Labudy (Henryk Olszewski)	373
<i>Cuius regio, eius religio?</i> Zjazd historyków państwa i prawa w Lublinie (Marzena Lipska, Leszek Cwikła)	374
XXXVI Zjazd niemieckich historyków prawa w Halle/Saale (Andrzej Gulczyński)	376
60. sesja Société Internationale Fernand de Visscher pour l'histoire des droits de l'Antiquité (Lena Fijałkowska)	378
Uchwała X Kolokwium prawników–romanistów z Europy Środkowo-Wschodniej i Azji w Dusanbe (tłum. Wojciech Dajczak)	380
Osiemdziesiąt pięć lat kwartalnika „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” (Henryk Olszewski)	381
Obrony prac doktorskich (materiał zebrał: Marek Sobczyk)	382
Komunikat	383
Sprostowanie	383

X. BIBLIOGRAFIA – BIBLIOGRAPHY – BIBLIOGRAPHIE

Materiały do polskiej bibliografii historyczno-prawnej za rok 2005. Pod red. Andrzeja B. Zakrzewskiego. Materiały zebrali: Marzena Paszkowska, Roman Sobotka, Maria Zabłocka, Andrzej B. Zakrzewski	385
---	-----

SPIS WSPÓLPRACOWNIKÓW ZESZYTU 1

Joachim Bahlcke (Stuttgart)	Henryk Olszewski (Poznań)
Alexander von Brünneck (Frankfurt/O)	Wojciech Organiściak (Katowice)
Wojciech Brzozowski (Warszawa)	Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Leszek Ćwikła (Lublin)	Tomasz Palmirski (Kraków)
Wojciech Dajczak (Poznań)	Marzenna Paszkowska (Warszawa)
Andrzej Drogoń (Katowice)	Anna Pikulska-Radomska (Łódź)
Lena Fijałkowska (Łódź)	Marian J. Ptak (Wrocław)
Iwona Grenda (Poznań)	Adam Redzik (Warszawa)
Andrzej Gulczyński (Poznań)	Zygfryd Rymaszewski (Łódź)
Jan Halberda (Kraków)	Marek Sobczyk (Toruń)
Anna Karabowicz (Kraków)	Roman Sobotka (Warszawa)
Kazimierz Korus (Kraków)	Maksymilian Stanulewicz (Poznań)
Krzysztof Krasowski (Poznań)	Paulina Świącicka (Rzeszów)
Arkadiusz Lach (Toruń)	Wacław Uruszczak (Kraków)
Marzena Lipska (Lublin)	Jerzy Walachowicz (Poznań)
Adam Lityński (Katowice)	Stanisław Wiech (Kielce)
Marcin Łysko (Białystok)	Jacek Wiewiorowski (Poznań)
Łukasz Machaj (Wrocław)	Rafał Wojciechowski (Wrocław)
Małgorzata Materniak-Pawłowska (Poznań)	Maria Zabłocka (Warszawa)
Jacek Matuszewski (Łódź)	Andrzej B. Zakrzewski (Warszawa)